

3. Курепін В. М. Використання інноваційних технологій навчання – запорука підготовки висококваліфікованих спеціалістів / В. М. Курепін, Д. В. Курепін // Осінні наукові читання : матеріали XXIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, секція № 10. Педагогічні науки, м. Тернопіль, 27 листопада 2019 р. - Тернопіль : ГО «Наука та освіта без кордонів», 2019.

URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6417>.

4. Веліховська А. Б. Нові підходи до організації освітньої діяльності майбутніх інженерів з дисципліни «Психологія управління» в умовах переходу до економіки знань / А. Б. Веліховська // Розвиток українського села – основа аграрної реформи в Україні : матеріали причорноморської регіональної науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу, м. Миколаїв, 25 - 27 квітня 2018 р. – Миколаїв : МНАУ, 2018. – С. 86-88. – Електро. текст. дані. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3894>.

***Abstract.** The notion of tolerance as a phenomenon of consciousness of higher education seekers of Mykolayiv National Agrarian University, the level of tolerance and the quality of the process of consciousness formation in the process of teaching social and humanitarian disciplines are studied.*

***Key words:** tolerance, consciousness, social and humanitarian orientation.*

ВАЛЮТНІ Ф'ЮЧЕРСИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

*А.М. ВЛАСЮК,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту МЕН 6/1,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

***Анотація.** У тезі досліджено теоретико-методологічні аспекти валютних ф'ючерсів. Розкрито сутність, сильні та слабкі сторони, його переваги порівняно зі спотовим ринком.*

***Ключові слова:** валютний ф'ючерс, хеджування, спекуляція, ф'ючерсний контракт.*

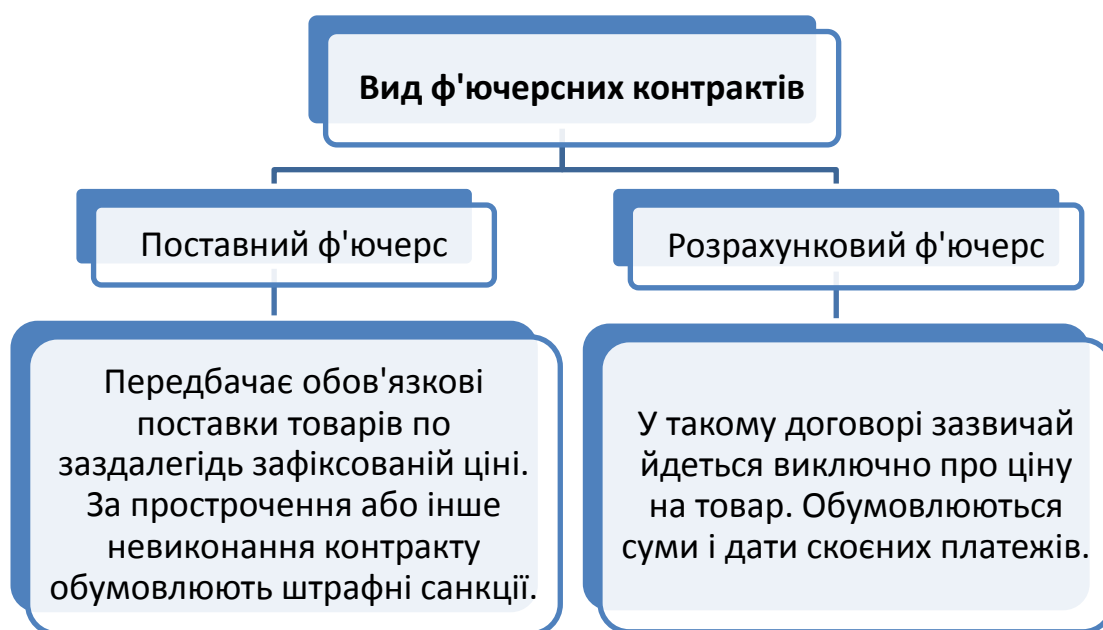
Валютний ф'ючерс - це угода між двома сторонами, в якій один з учасників зобов'язується поставити обумовлену кількість валюти (вимірюється в стандартних біржових лотах), а інша сторона, в свою чергу, дає зобов'язання цю валюту викупити. Момент купівлі - продажу валюти встановлюється на конкретну дату в майбутньому (відповідно до специфікації ф'ючерсних біржових контрактів), а ось ціна цієї угоди, визначається безпосередньо в момент її укладення [4].

Спільними торговими системами, які використовуються для роботи з обома типами ф'ючерсних контрактів, будуть:

- 1) спекуляція;
- 2) хеджування.

Основним завданням «хеджера» є усунення ризику шляхом перенаправлення частини фінансових коштів для погашення втрат за основним активу, то головна мета спекулянта полягає в отриманні прибутку, що витягується при торгових операціях на тлі постійної зміни ціни, за якою реалізуються валютні ф'ючерси [1].

На сучасному фінансовому ринку ф'ючерси поширені, незалежно від варіанту активу, їх застосовують до угод купівлі або продажу валюти, цінних паперів, індексів та інших зобов'язань й поділяються на поставний та розрахунковий ф'ючерс (рис. 1).

Рисунок 1. Види ф'ючерсних контрактів

Джерело: узагальнено автором за інформацією [3]

Валютні ф'ючерси є однією з найстаріших форм реалізації системи розрахункових контрактів. Вони з'явилися, коли «основою» будь-якої валюти були «золоті запаси» держави. З розвитком фінансового ринку стали з'являтися ф'ючерси на ряд цінних паперів, індекси акцій, казначейських векселів.

Валютні ф'ючерси умовно поділяються на дві категорії:

- за участю долара США, наприклад, GBP до USD або EUR до USD;

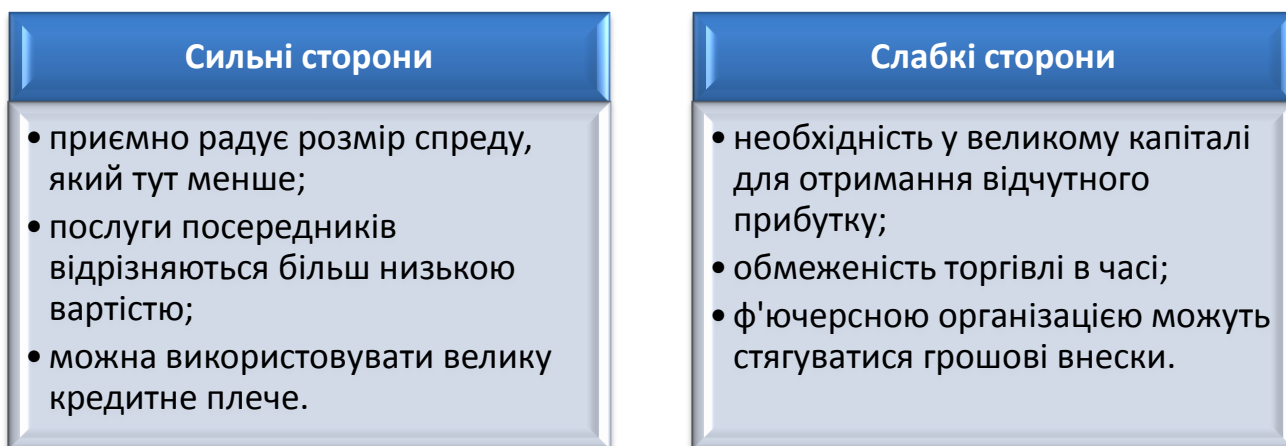
- які не містять долар США (що базується на крос-курсах).

З укладенням ф'ючерсних контрактів домагаються все тих же переваг, що мають від сировинних договорів - хеджування ризиків або заробіток на спекуляції. Перші додаткові поділяються на інвесторів або позичальників і імпортерів або експортерів, все залежить від того, відбувається прямий обмін грошовими знаками або мова йде про закупівлі або продажах імпортних товарів [6].

Біржові валютні ф'ючерси мають такі характерні риси:

- стандартизована специфікація контракту;
- можливість купувати і продавати ф'ючерсний контракт до настання дати його експірації;
- доступність;
- гарантом всіх угод такого роду виступає біржа.

В процесі спекуляції трейдер використовує той чи інший актив в своїх інтересах, щоб потім його реалізувати за більш зручною ціною і отримати свій прибуток. При цьому спекулянт може купити валютний ф'ючерс або спот, тому слід розглядати сильні і слабкі сторони ф'ючерсних контрактів (рис. 2).

Рисунок 2. Сильні та слабкі сторони ф'ючерсних контрактів

Джерело: узагальнено автором за інформацією [2]

Біржова торгівля валютними ф'ючерсними контрактами має незаперечну перевагу, яка полягає у страхуванні ризику “заміщення” (у випадку неплатоспроможності контрагента протягом часу до завершення розрахункового періоду за форвардною угодою) регулярними платежами по

варіаційній маржі, що компенсує курсові витрати сумлінній стороні у випадку примусового закриття позицій неплатоспроможного учасника.

Таким чином, валютні ф'ючерси дуже схожі з традиційними, засновані на використанні тих же принципів, а значить - мають ту ж специфікою застосування. Тому не можна говорити про цей інструмент як про таку собі екзотику [5].

У той же час ринок валютних ф'ючерсів дає більше зручностей і переваг при реалізації двох головних цілей - спекуляції і хеджування своїх позицій. Фактично єдиною відмінністю є відсутність централізованої майданчики, де б велася торгівля. Ну а основною перевагою все-таки варто назвати можливість захисту своїх прибутків в майбутньому від можливих коливань курсу валют за рахунок придбання ф'ючерсних контрактів на них.

Привабливість біржової торгівлі валютними ф'ючерсними контрактами істотно підвищиться у випадку реалізації ідей щодо створення банківського пула, організаторами якого могли б стати зацікавлені великі українські банки, що мають не тільки певний досвід роботи на строковому ринку іноземних валют, але і підтримують довірчі відносини.

Література:

1. Васильєва В. В. Фінансовий ринок. *Центр учбової літератури*, 2008. С. 368.
2. Джон К. Халл. Опціони, ф'ючерси та інші похідні фінансові інструменти *Фінанси України*. 2007. С. 1056.
3. Ф'ючерс, Навчальні матеріали онлайн URL : <http://pidruchniki.com/10611207/finansiy/fyuchers>. (дата звернення: 03.11.20)
4. Ботвіна Н. О. Хеджування валютного ризику як складова Банківської безпеки. *Економічний аналіз*. 2013. № 14. С. 17-22.
5. Ботвіна Н. О. Страхування валютного ризику в сучасних умовах. *Таврійський науковий вісник*. 2009. №66. С. 247.
6. Ботвіна Н. О. Проведення валютних операцій комерційними банками та методика їх оцінювання. *Бізнес-навігатор*. 2009. № 2(17). С. 82–88.

Abstract. *The thesis investigates the theoretical and methodological aspects of currency futures. The essence, strengths and weaknesses, its advantages in comparison with the spot market are revealed.*

Key words: *currency futures, hedging, speculation, futures contract.*

*Науковий керівник – Бурковська А.В., канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*